Poštnina plačana v gotovini | Maribor, torek 22. avgusta 1933 | Štev. 189 | Leto VII. (XIV.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemanje v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Italijansko reševanje evropskih problemov

K NOVEMU SESTANKU DOLLFUSSA Z MUSSOLINIJEM.

Novi obisk avstrijskega zveznega kancelarja dr. Dollfussa pri Mussoliniju, se je napovedoval že dalj časa, vendar se je prve dni preteklega tedna govorilo, da kancelar to svoje potovanje namenoma odlaša, in ne samo zaradi avstrijskega notranjega in zunanjega položaja, **marveč tudi zaradi nezadovoljnosti, ki jo je na Dunaju povzročila italijanska dvolična politika v vprašanju nemško-avstrijskega spora.** Koliko so bile te vesti resnične ali neresnične, je seveda nemogoče ugotoviti, ker so slonele menda več ali manj le na ugibanjih poročevalcev, vendar se zdi, da je Dollfuss odpotoval v soboto nenadoma v Italijo zares na tako odločno Mussolinijevo zahtevo, da se ji ni več mogel upirati. V javnosti se je že davno govorilo, da bo ta obisk namenjen izključno italijansko-avstrijskim zadevam, dočim je bil prvi bolj v zvezi s konkordatom.

To se je uresničilo. Dollfuss se je z Mussolinijem razgovarjal le o političnih in gospodarskih zadevah, ki se tičejo obeh držav. Ker je sedaj v ospredju vsega evropskega zanimanja **boj med Nemčijo in Avstrijo,** je svet upravičeno pričakoval, da se bo Italija zavzela za samostojnost Avstrije na enak način in skupno s Francijo in Anglijo. Tako so mislili in napovedovali tudi v Parizu, vse pa kaže, da so se motili. Mussolini je uporabil tudi Dollfussov obisk za svojo ločeno akcijo, ki naj bi iz vsega prinesla korist samo Italiji, ne oziraje se na interese ostale Evrope. Berlinu se fašistični Rim še vedno ne more zameriti, zato išče izhoda iz zagate, ki jo ustvarja njegovo zavezništvo z obema sprtima strankama, Nemčijo in Avstrijo, v pretkani igri. Nemčija naj se dalje ne vznemirja z demaršami, avstrijska samostojnost in varnost naj se pa zagotovi **s povečanjem avstrijske vojske, skratka z oboroževanjem Avstrije!** Obenem naj se obnovi in utrdi njeno gospodarstvo. Na ta način bo dobila Italija v Avstriji zvezni člen z Madžarsko in nadvlado v Podonavju, ki naj postane eksploatacijsko, politično in gospodarsko področje **Rima** in obeh trabantov: **Dunaja in Budimpešte.**

Mussolini računa s tem čisto pravilno tudi na tiho privoljenje ali morda celo na pomoč Francije in Anglije, ki sta obe pripravljeni storiti za Avstrijo vse, samo da je ne požre Hitlerjeva Nemčija. Na ta način izrablja Mussolini položaj neverjetno brezobzirno in se s smelimi koraki bliža svojemu cilju, medtem ko v Parizu in Londonu molče in ne vejo, kaj bi. Še bolj fatalno je to, da prav za prav nihče dobro ne ve, če je Mussolini zares tako odločno proti »Anschlussu« ali ne? V nekem pariškem listu smo čitali te dni neko zanimivo trditev, da se pletejo med Rimom in Berlinom v tem oziru neka zagonetna pogajanja. Tej vesti sicer ne moremo kar tako verjeti, treba pa bi bilo vsekakor, da bi zapadna diplomacija dokončno razčistila to vprašanje. **Ko gre za tako dalekosežne zadeve, ki se tičejo usode vse srednje Evrope, ne zadostujejo samo suhe, neobvezne izjave!**

Pa bodi kakorkoli že, eno je gotovo, da Italija **ne gleda na spor med Nemčijo in Avstrijo tako, kakor gledajo v Parizu in Londonu** in da si zamišlja tudi rešitev podonavskega problema na docela svoj egoistični način. Razgovori med Mussolinijem in dr. Dollfussom so nam za to zadosten dokaz. In ker gre predvsem za interese držav **male antante in Francije,** bi bil že skrajni čas, da bi se omejila akcija Italije z večjo aktivnostjo Pariza, Prage, Bukarešte in Beograda. Človek dobiva zadnje mesece utis, da je postal Rim središče vse evropske aktivnosti in da je le njemu prepuščena naloga igrati v vsaki stvari glavno ulogo. Ta koncesija je vsekakor prevelika in prenevarna, zlasti če vemo, da se v Rimu ni nikdar mislilo in se tudi sedaj ne misli na tako reševanje problemov, ki bi bili v interesu vseh, **marveč samo na tako, ki stremi k uresničenju italijanskih egoističnih ciljev.** Zato se tudi rešitev spora med Dunajem in Berlinom ne sme več prepuščati zgolj — Mussoliniju!

Avstrija postaja druga Albanija

ITALIJA SAMA PODPIRA SPOR MED DUNAJEM IN BERLINOM IN GA IZKORIŠČA V SVOJE NAMENE. — DRŽAVE MALE ANTANTE NAJ BI POSTALE TRETJI FAKTOR. — FRANCOSKI TISK POTRJUJE.

DUNAJ, 22. avgusta. **Zvezni kancelar dr. Dollfuss se je včeraj z letalom vrnil iz Italije. Dasi so torej posvetovanja v Riccioniju končana, so vendar še vedno predmet vsesplošnega razpravljanja. Splošno se pa opaža, da so komentarji zelo različni; drugače obravnavajo vsebino razgovorov italijanski, drugače avstrijski in zopet drugače razni drugi listi. Vendar se da iz vsega le razbrati neka linija resnice. Oficijelna Avstrija se veseli »uspehov«, ona, ki gleda nepristransko, se jih pa boji. Bistrovidnežem namreč ni ostalo prikrito, da je Mussolinijevi Italiji spor med Nemčijo in Avstrijo zelo dobrodošel, ker ga lahko spretno izrablja v svojo korist na obe strani. Hitler ji dela s propagando proti avstrijski samostojnosti največjo uslugo, ker sili Dollfussa, da se sleno pokori Mussoliniju. Na Dunaju se že odkrito govori, da postaja Avstrija vse bolj in bolj druga Albanija. Italija jo hoče uporabiti za izhodišče svojih stremljenj v Podonavju. Če se pri tem govori o naslonitvi na malo antanto, pomeni to v resnici, da hoče Italija s pomočjo Avstrije in Madžarske ustvariti svojo srednjo Evropo, v kateri bi bile Češkoslovaška, Romunija in Jugoslavija šele tretji faktor. Prvi faktor bi bila Italija, drugi Avstrija in Madžarska. Od tod bi bil do revizije meja samo še en korak. V krogih ljudi, ki niso pristaši sedanje Dollfussove zunanje politike, ki pa tudi niso za Hitlerja, nastaja zelo resno vprašanje: Kaj bi bilo za Avstrijo manjše zlo, da postane druga Albanija, ali da postane pruska provinca? Kot Nemci bi se vsekakor prej sprijaznili z drugim. Obenem se pa v teh krogih tudi čudijo, da stoji mala antanta prav v teh tako usodnih dneh molče in prekrižanih rok ob strani. Bo mar res mirno dopustila, da bo Italija popolnoma podjarmila izolirano Avstrijo? Kaj je z Beneševim načrtom o Podonavju. Treznih Avstrijcev, ki poznajo prekletstvo italijanskega »prijateljstva«, se polašča strah pred bodočnostjo.**

PARIZ, 22. avgusta. **V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih budno zasledujejo akcijo italijanske diplomacije, ki so jo odkrili razgovori med Dollfussom in Mussolinijem. Splošno se misli, da hoče Italija na kakršenkoli način uresničiti svoj načrt o srednji Evropi pod svojim vodstvom. Spor med Avstrijo in Nemčijo Mussolinijevih načrtov ni prekrižal, marveč jih je le preusmeril. Iz razgovorov v Riccioniju se da razbrati, da ta spor še ne bo končan tako kmalu. Listi trdijo, da ima Mussolini važnejše načrte kakor poravnavati ta spor. Porabiti hoče Avstrijo za utrditev svojega položaja v srednji Evropi. To prizadevanje je po paktu štirih najvažnejši diplomatski dogodek in se bodo posledice kmalu pokazale.**

Prve redne zračne zveze Slovenije

PROMET MED LJUBLJANO, ZAGREBOM IN BEOGRADOM FUNKCIONIRA REDNO. VOZNE CENE IN OLAJŠAVE.

LJUBLJANA, 22. avgusta. Po nedeljski svečani otvoritvi novega ljubljanskega letališča se je pričel včeraj reden zračni promet z Zagrebom in Beogradom. Letala bodo imela v Zagrebu in Beogradu priključek na mednarodne zračne proge proti severu, vzhodu in jugu. Prvo letalo družbe za zračni promet »Aeroput« je startalo zjutraj ob 7. uri, dočim je prispel na ljubljansko letališče prvi potnik iz Sofije popoldne ob 17.15. Davi so odpotovali v Beograd mimo ostalih potnikov tudi zastopniki ljubljanskega tiska. Letala startajo v Ljubljani redno vsako jutro ob 7. uri, v smeri iz Beograda in Zagreba pa pristajajo na ljubljanskem letališču vsako popoldne ob 17.15. Vozna cena od Ljubljane do Zagreba znaša 180 Din za osebo. Državni uradniki in aktivni častniki uživajo prav tako polovični popust, kakor na železnicah, državni upokojenci in rezervni častniki pa imajo pravico do trikratne polovične vožnje na leto.

Nova velika Rooseveltova zmaga

VDALE SO SE TUDI PETROLEJSKA, JEKLARSKA IN LESNA INDUSTRIJA. POL MILIJONA MANJ BREZPOSELNIH.

WASHINGTON, 22. avgusta. Predsednik Roosevelt je podpisal včeraj code za petrolejsko, jekleno in lesno industrijo. S tem so pridobljene najvažnejše industrijske panoge v Združenih državah za Rooseveltov načrt o gospodarski obnovitvi. Ta težka bitka se je končala z absolutno zmago vlade in se morejo zato v najkrajšem času pričakovati zelo ugodni rezultati, ker bi sicer brez teh industrij ne mogel ves načrt o gospodarski obnovitvi privesti do kakih pozitivnih uspehov.

WASHINGTON, 22. avgusta. Predsednik Roosevelt je podpisal pogodbo o delovnih pogojih in mezdah v jekleni, petrolejski in lesni industriji. Pogodba je stopila takoj v veljavo. S to pogodbo bo našlo okrog pol milijona delavcev delo in zaslužek v omenjenih industrijah.

NEWYORK, 22. avgusta. Iz Coaldalea v državi Pennsylvaniji se poroča, da je sklenilo 15.000 stavkujočih rudarjev v antracitnih premogovnikih vrniti se na delo, čim so dobili jamstvo, da bodo oblasti njihove pritožbe upoštevale.

NEWYORK, 22. avgusta. Tukajšnji bančni krogi zatrjujejo, da se bo v kratkem ustanovila velika banka, ki naj bi financirala izvoz ameriškega blaga v Rusijo. Jamstvo za izdane kredite naj bi prevzela ameriška vlada.

RUSIJA PRODA ŽELEZNICO.

TOKIO, 22. avgusta. Merodajni krogi smatrajo, da je sedaj popolnoma gotovo, da se bosta sovjetska Rusija in Mandžurija sporazumeli glede odkupa Vzhodno kitajske železnice, ki bi jo Rusija odstopila za 50 milijonov jenov.

JAPONSKI PROTEST V PARIZU.

TOKIO, 22. avgusta. Japonski poslanik v Parizu je izročil francoski vladi noto japonske vlade, v kateri se protestira proti okupaciji nekaterih otokov v Južnem Kitajskem morju, ki jih je zasedla francoska vojska.

GANDHI V BOLNIŠNICI.

POONA, 22. avgusta. Zaradi oslabelosti, ki je nastopila kot posledica stradalne stavke indijskega voditelja Gandhija, so ga morale oblasti prepeljati v neko tamkajšnjo zasebno bolnišnico, kjer ga bodo zdravili, ker je potrebno zdravljenje v ječi nemogoče.

Vojaška intervencija

PARIZ, 22. avgusta. »New York Herald« poroča, da sta se Francija in Anglija sporazumeli glede nemško-avstrijskega spora. V primeru ogroženja Avstrije od znotraj ali s strani Nemčije se bo izvršila intervencija.

PARIZ, 22. avgusta. »Matin« objavlja neko vest iz Nemčije, ki pravi, da je državni kancelar Hitler določil Habichta za bodočega kancelarja Avstrije, čim bo ta združena z Nemčijo.

Japonska ograža angleško trgovino

LONDON, 22. avgusta. Vladni in gospodarski krogi so zaradi razširjenja japonske trgovinske konkurence zelo vznemirjeni. To konkurenco čuti Anglija vsepovsod, zlasti pa v kolonijah. Japonska meče na trg ogromne množine najrazličnejšega blaga po tako nizkih cenah, da jim Anglija nikakor ne more konkurirati. Gospodarski krogi pritiskajo zato na vlado, naj izda prej ko mogoče izdatne ukrepe, s katerimi bo mogoče priti z uspehom v okom vedno nevarnejši konkurenci Japonske v prekomorskem prometu in trgovini. Predvsem bi bilo potrebno ustvariti iz britskega imperija trdno gospodarsko celoto s čimer bi se edino dala paralizirati japonska konkurenca.

KUBA ZAHTEVA IZROČITEV MACHADE.

HAVANA, 22. avgusta. Kubanska vlada bo zahtevala od angleških oblasti izročitev pobeglega predsednika Machade in drugih kubanskih politikov, ki so pobegnili na Angleško. Bivši notranji minister dr. Subisareta, ki je bil eden glavnih svetovalcev bivšega predsednika Machade, je bil aretiran.

Dnevne vesti

Iz profesorske službe. Iz Bjelovara je premeščen na realno gimnazijo v Ptuj suplent Viktor Rus.

Poroka. V Ljubljani sta se v nedeljo poročila odvetniški kandidat v Prevaljah g. dr. Danilo Štefanovič in gdč. Olga Plemljeva, iz znane odlične mariborske rodbine. Čestitamo!

Dve poroki. V tukajšnji stolnici sta se poročila preteklo nedeljo g. dr. Valentin Varl, specialist za pljučne bolezni in gdč. Friderika Verstovškova, trgovčeva hčerka. Včeraj popoldne pa sta se poročila v stolnici g. Lucijan Janež, meščanskošolski učitelj in gdč. Stanka Benedikova, učiteljica. Obema paroma želimo vso srečo!

Začetek šolskega leta. Banska uprava razglaša: Na vseh osnovnih šolah se prič ne letos šolsko leto z vpisovanjem otrok 1. septembra, v soboto 2. septembra naj bo šolska maša, v ponedeljek 4. septembra pa se prične redni pouk. Rojstni dan našega prestolonaslednika Petra 6. septembra se bo praznoval z zahvalno službo božjo in bo ta dan prost pouka.

Huda ura nad Mariborom. Po vročih in soparnih zadnjih dnevih se je včeraj nebo pooblačilo in je pričelo že popoldne deževati. Kmalu po polnoči pa so se pripodili od severozahoda temni oblaki z gromom in bliskom ter hudim nalivom. Bliski so švigali do ranega jutra in grmenje ni hotelo ponehati. Vreme pa se tudi danes zjutraj ni moglo zjasniti in se je vlival dež v presledkih na že dobro razmočeno zemljo, ki je bila v zadnjem času potrebna mokrote. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme trajalo še dalje. Zanimivo je, da je včeraj deževalo samo v Mariboru, drugod po naših krajih pa je bilo večinoma lepo in vroče. Tudi je bila letos v Mariboru najvišja temperatura vedno najnižja, tako, da so po drugih krajih trpeli hujšo vročino, kakor pa mi.

Vprašanje ustanovitve banovinske vrtnarske šole v Mariboru. Že svoj čas smo načeli vprašanje potrebe banovinske vrtnarske šole in je to vprašanje postalo v zadnjem času aktuelnejše. Mnogi vrtnarji in vrtnarski strokovnjaki so merodajne oblasti opozarjali na nujno potrebo take šole zaradi velikega razmaha vrtnarstva. V Mariboru je na razpolago velik vrtnarski kompleks Džamonja, ki bi bil dejansko najprimernejši in najcenejši za tako ustanovo. Kmetijsk odbor banske uprave se je lotil tega vprašanja in je sklical za konec septembra posebno anketo strokovnjakov v Maribor, ki bodo na kraju proučili zadevo. Na to anketo so povabljeni mnogi vrtnarski strokovnjaki in zastopniki mariborske mestne občine.

Za svobodno izbiro zdravnikov pri OUZD. Na zdravniškem kongresu, ki bo letos 3. in 4. septembra v Crikvenici, bodo razpravljali tudi o reformi zdravniške službe pri okrožnih uradih. Naši zdravniki se potegujejo za svobodno izbiro zdravnikov in bi naj imel vsak zavarovanec pravico izbirati si zdravnika, ki mu zaupa in ki mu je najbližji.

Razpisane zdravniške službe. Banska uprava je razpisala službe zdravnikov združenih zdravstvenih občin v Velenju, Starem trgu ter Litiji in mesto zdravniškega uradniškega pripravnika v bolnišnici v Murski Soboti.

Gasilske organizacije proste poštnih pristojbin. Direkcija pošte in telegrafa je izdala na vse poštne urade okrožnico, po kateri so v smislu zakona o organizaciji gasilstva v naši državi vsa gasilska društva oproščena plačevanja poštnih pristojbin za navadna in priporočena pisma, dopisnice, tiskovine, poštne nakaznice, čekovna plačila, navadne in vrednostne pakete, in sicer v medsebojnem razmerju z državnimi in samoupravnimi oblastmi, uradi in ustanovami ter za čekovna vplačila z vsemi lastniki računov poštne hranilnice. Na vseh pošiljkah je označiti s štampiliko levo spodaj: »Službeno, poštnine prosto«.

Eleganten pisemski papir v mapah in blokih: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11. **Slovenska ulica.**

Opozorilo prodajalcem sadja in grozdja. Vsi prodajalci sadja in grozdja se morajo na zahtevo mestnega tržnega nadzorstva ali policijskega organa izkazati s potrdilom pristojne občine, da je blago res njihova last. Na potrdilu mora biti označena tudi vrsta in količina sadja ali grozdja. Tako potrdilo morajo imeti tudi vsi prekupčevalci sadja.

Opozorilo kopalcem na Mariborskem otoku. Uprava kopališča na Mariborskem otoku, oziroma mestna občina, ne odgovarja za eventuelne tatvine v kabinah in omaricah, ker obiskovalci lahko oddajo svoje predmete proti malenkostni pristojbini pri blagajni kopališča. Sicer pa se lahko obiskovalci zavarujejo tudi na ta način, da opremijo kabine ali omarice z lastnimi ključavnicami ali žabicami, za kar so vsa vrata tako prirejena.

Poostren zapiralni čas za brivnice. Z ozirom na naredbo banske uprave in odredbo predstojnika mestne policije ter obeh okrajnih glavarjev o poostrenem nadzorstvu glede odpiranja in zapiranja brivnic in frizerskih lokalov opozarja načelstvo mariborskega brivskega združenja, naj mojstri v lastnem interesu pravočasno zapirajo svoje lokale, ker bodo sicer občutno kaznovani. Obenem pa se naprošajo stranke, naj prihajajo v brivnico pravočasno.

Uradni dan zbornice za TOI, ki bi moral biti jutri v sredo v Mariboru, radi službenih razlogov odpade. Prihodnji uradni dan bo v sredo 30. t. m.

Ustanovitev »Filatelističnega kluba« v Mariboru. V četrtek 24. t. m. ob 20. uri bo v gostilni »Pri Prleku« v Tattenbachovi ulici ustanovni občni zbor mariborskega »Filatelističnega kluba«. Vabljeni so vsi tukajšnji filatelisti.

Iz Društva jugoslovanskih akademikov. Odborova seja bo v sredo 23. t. m. ob 20. uri v društveni sobi. Predsednik.

Združenje prevozniških obrtov v Mariboru naznanja, da bo z ozirom na razširjen delokrog in nova pravila v soboto 26. t. m. izreden občni zbor, na katerega so povabljeni vsi člani iz Maribora, Celja in Ptuja ter vseh okrajev bivše mariborske oblasti. Na občnem zboru se bo izvolila tudi nova uprava. Občni zbor bo ob 8. zvečer v Gambrinovi dvorani, Gregorčičeva ulica.

Slovensko lovsko društvo, podružnica Maribor, izreka tem potom vsem gospodom, ki so mu dali svoje trofeje in druge razstavne predmete za razstavo na razpolago, svojo iskreno lovsko zahvalo. Le njihovi naklonjenosti je pripisovati sijajen uspeh, ki ga je dosegla razstava v okviru letošnjega Mariborskega tedna. Obenem se podružnični strelski odsek toplo zahvaljuje vsem darovalcem za krasne nagrade.

Konjerejsko društvo za dravsko banovino priredi letos premovanje konjev pod običajnimi pogoji, in sicer: V Ljutomeru dne 31. avgusta na Glavnem trgu, začetek ob 8. uri za okraj Ljutomer. Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah dne 12. septembra, začetek ob 9. uri na Posojilničnem dvorišču za okraj Maribor levi breg. V Moškanjcih na občinskem pašniku dne 13. septembra, začetek ob pol 9. uri za okraj Ptuj. V Beltincih pri cerkvi dne 14. septembra, začetek ob pol 9. uri za okraj Murska Sobota in Dolnja Lendava. Pri Sv. Jerneju na Dolenjskem na sejmišču dne 18. septembra t. l., začetek ob pol 9. uri za okraj Krško in Brežice.

Zahvala. Sokolska župa se zahvaljuje podružnici Učiteljske knjigarne v Mariboru in Nabavljalni zadrugi državnih uslužbencev na Rotovžkem trgu za posojene predmete ob priliki razstave v letošnjem Mariborskem tednu.

Na državni meščanski šoli v Ormožu bo vpisovanje dne 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. ure. V prvi razred se sprejmejo učenci, ki so dovršili četrti razred osnovne šole brez slabe ocene in še niso stari 14 let. Prineso naj k vpisu šolski izkaz, krstni list in potrdilo o davkih. Natančneje na deski v šolski veži.

Bolgarski dijaki v Beogradu. V Beograd je dospela večja skupina bolgarskih dijakov in dijakinj v spremstvu profesorjev. V Beogradu bodo ostali nekaj dni.

Ekskurzija v Sofijo, Carigrad, Bospor, Paris, London, Zürich. Za ekskurzije s posebnim vlakom iz Beograda v Sofijo, Plovdiv, Carigrad, Bospor, v času od 6. do 13. septembra se dobe v pisarni »Putnika« programi in prospekti. Nadalje opozarjamo na zanimivo pavšalno potovanje Venezia, Roma, Milano, Paris, London, Manchester, Zürich, ki se bo v primeru zadostnega števila prijav vršilo od 16. do 30. septembra. Prosimo interesente, naj se pobliže informirajo v pisarni »Putnika«, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22.

Veterinarska razstava. Bilanco našega narodnega gospodarstva ne smemo presojati samo po tem, koliko izvozimo v tujino, temveč moramo upoštevati tudi izgube, ki jih utrpimo doma. Potem bomo uvideli, da je ta bilanca visoko pasivna. Posebno se ta pasivnost kaže pri animalni produkciji. Neprestano nas ogražajo na vseh straneh strašne kužne bolezni, ki povzročajo velikanske izgube. V svoji radoznalosti poizkuša naš živinorejec spoznavati te bolezni, pa jih zaradi neprevidnosti samo prenaša. Ker je nekdanji državni režim protežiral izobraz bo nemškega kmetovalca, je naš kmetovalec zaostal. To se maščuje sedaj na našem narodnem gospodarstvu. Zaradi tega je potrebna večja izobrazba našega živinorejca, ki ga naj usposobi pravilno gledati na škodljivce narodnega premoženja in ga napraviti zmožnega pomagati pri pobijanju živalskih kug. V ta namen se prireja v Ljubljani na letošnjem jesenskem velesejmu za naše razmere zelo velika veterinarska razstava, katero bi si moral vsak živinorejec temeljito ogledati. Najboljše bi se to napravilo v obliki ekskurzij in ogledov, kakor je bilo ob priliki potujoče kmetijske razstave.

Denarni zavodi, ki še niso imeli v razprodaji legitimacij za obisk Ljubljanskega velesejma, pa jih žele prevzeti v prodajo za jesenski ljubljanski velesejem, ki bo od 2. do 11. septembra t. l., naj to sporoče uradu velesejma v Ljubljani.

III. Gospodinjska razstava pod naslovom »Red in snaga k zdravju pomaga«, na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra, se naslanja kot tretji člen na prvi dve gospodinjski razstavi preteklih let, ki so gotovo še vsem posetnikom v dobrem spominu. Letošnja razstava bo zopet zavzemala ves paviljon K in bo obsegala sledeče točke: Preprosto, a okusno in ceneno opremljen dom s snažno in praktično kuhinjo. Razstava nas bo vodila po najrazličnejših opravkih gospodinje. Kako peremo, sušimo popravljamo in pospravljamo perilo, kako naj pazimo na obleko in obutev, kako snaži gospodinja stanovanje, opravo in posodo. Poseben kotiček bo odmerjen negi telesa, počitku in domači lekarni. Kako naj žena koristno uporablja svoj prosti čas, nam bo prikazalo v posebnem oddelku te razstave Splošno žensko društvo, pod naslovom »Ženi v razvedrilo, domu v korist«. Tu ne bodo običajna ročna dela, kakor smo jih vajeni, tu bomo videli delo naših predic, tkalk, naših domačih umetnic, ki iz osnutkov blaga ustvarjajo koristne in okrasne predmete, ki spletajo za zimo topla oblačila za male in velike z vse prilike. Žene, matere, gospodinje, ne zamudite si ogledati to koristno razstavo!

Kino Union. Od danes dalje fenomenalna opereta »Če spregovori srce...« z Gustavom Fröhlichom in Gitto Alparjevo v glavni vlogi, popolnoma nova kopija. Film božanskega petja in glasbe ter posebno lepe vsebine. Kot dopolnilo predvajamo pri vseh predstavah film Riharda Tauberja »Schubertove pesmi«.

Grajski kino. Še nekaj dni sijajni spored »Schönbrunski sen«. Martha Eggert, Hermann Thimig, Ernst Verebes in Hans Junkermann. Kot dopolnilo Richard Tauber: »Schubertove pesmi«. V celoti prvovrsten spored, ki bo zadovoljil vsakogar. Pridejo »Zvezde z neba«, eden najboljših in najlepših filmov.

Pri bledi sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutju, zmanjšani moči za delo, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se nekaj dni zjutraj na tešče pije čaša naravne **»Franz Josefove« grenčice.**

Pri obolelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** jako delovanje črevesja in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo **»Franz Josefovo« vodo** tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tri tatvine. Uradniku Otmarju Kiffmanu, stanujočemu na Aleksandrovi cesti, je sinoči neznan tat odpeljal iz veže kolo znamke »Styria«, vredno 1.200 Din. Ukradeno kolo ima evidenčno številko 9.351. Odvetniški uradnici Anici Tratnerjevi je včeraj nekdo ukradel kovčeg, v katerem je imela razno obleko in perilo, vredno 500 Din. Hišniku Jerneju Senegačniku pa je neki potepuh odnesel iz veže v Razlagovi ulici 4 m dolgo preprogo, vredno okrog 200 Din.

S solno kislino iz življenja. Včeraj popoldne okrog pol 4. ure je hotela zapustiti to solzno dolino 22-letna delavka Jerica R. iz Aleksandrove ulice v Studencih. Iz neznanega vzroka je izpila kozarec solne kisline. Reševalci so je naglo prepeljali v bolnišnico, kjer ji je bil izpran želodec in je obupanka, čeprav nevarno opečena, že izven smrtne nevarnosti.

Obstrelil ga je. Ko se je sinoči vračal z Vinice proti Sv. Barbari 30-letni posestnikov sin Ivan Gamež, ga je s potjo obstrelil neki neznanec. Gamežu je obtičala krogla v stegnu leve noge in so ga hudo ranjenega spravili v mariborsko bolnišnico.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 15.5 stopinj C: minimalna temperatura je znašala 14.8 stopinj C: barometer je kazal pri 20 stopinjah 734.4, reduciran na ničlo pa 732; relativna vlaga 97; od včeraj na danes je padlo 48.8 mm dežja. Vreme je deževno.

Ptuj

Cestna naklada znižana. Ptujski trgovci z deželnimi pridelki so radi previsoke cestne naklade, v zadnjem času nakladali poljske pridelke na sosednih železniških postajah, kjer cestna naklada sploh ni predpisana. Da pride mestna občina vsaj deloma do v prorač. predvidenih dohodkov na cestni dokladi, je znižala cestno naklado pri vagonu od 75 na 25 Din, pri sadju pa od 100 na 75 Din od vagona. Pri kosovnih pošiljkah grozdja in pri moki se pa zniža naklada od 5 par na 2 pari pri 100 kg. V glavnem je občina s tem ustregla prizadetim trgovcem in bodo ti nakladali svoje pošiljke zopet na ptujskem kolodvoru, kar bo v korist obema strankama.

Nesreče in nezgode. Ponesrečil se je posestnik Franc Sužnik iz Krčevine pri Vurbergu. Padel je pod voz, naložen z otavo tako nesrečno, da so mu kolesa zdrobila desno nogo nad kolenom. Primarij dr. Kühar ga je z avtom prepeljal v bolnišnico. Njegovo stanje je nevarno radi komplikacij in mu bodo morali odrezati nogo. Jože Beranič, invalid iz Apač pri Sv. Lovrencu na D. p. pa je padel pri sekanju drv in dobil nevarne notranje poškodbe. Prepeljan je bil v bolnišnico.

Slovenska Bistrica

Zopet požar. Pretekli četrtek okoli 19. ure zvečer je v gospodarskem poslopju Ivane Gmajnerjeve v Leskovcu na dosedaj še nepojasnjen način izbruhnil požar, ki ga je popolnoma uničil z vsemi letošnjimi pridelki in deloma gospodarskim orodjem vred. Živina je bila pravočasno rešena iz gorečih objektov. Da se ogenj ni razširil samo na nekaj metrov oddaljena druga poslopja, gre zahvala v prvi vrsti požrtvovalnim gasilcem iz Slov. Bistrice, ki so kljub pomanjkanju vode rešili, kar se je dalo. Škoda, ki je precejšnja, je k sreči krita z zavarovalnino. To je bil sedaj v okolici Črešnjevca tretji požar, ki je izbruhnil na tako čudovit način.

Redno streljanje strelske družine v Slovenski Bistrici se vrši vsako nedeljo ob 15. uri popoldne na novem strelišču v Kovači vasi. Vsi prijatelji strelskega sporta so vabljeni!

Razstave Mariborskega tedna

KAKO SKRBI MARIBOR ZA NAPREDEK TUJSKEGA PROMETA.

Med vsemi trinajstimi razstavami »Mariborskega tedna« je vzbujala nedvomno največjo pozornost mimo lovske in sokolske tudi sijajno organizirana tujsko-prometna razstava, ki jo je organizirala »Tujsko-prometna zveza v Mariboru« ob sodelovanju raznih tukajšnjih činiteljev. Prostorna telovadnica meščanske šole je bila okusno okrašena z zelenjem, stene pa so bile vse zakrite z divnimi fotografičnimi posnetki Maribora, njegovih cest, javnih poslopij, mostov, ulic, trgov itd., dalje očarljivimi fotografijami Pohorja, Mariborske koče, Senjorjevega doma, Uletove koče na Peci, Žlimberških ribnikov, Ribniškega jezera pri Senjorjevem domu, Ruš, Savinjskih alp, Logarske in Lobniške doline, raznih motivov iz turistovskega življenja, z Dravskega polja, koče na Klopnem vrhu, Pohorskega doma, koče na Pesku, Sv. Duha na Ostrem vrhu itd. Posebno zanimanje obiskovalcev so vzbujale zlasti slike v razsvetljenih razstavnih omaricah.

Že takoj pri vhodu je obrnil pozornost obiskovalcev nase velikanski model najmodernejšega kopališča na Mariborskem otoku s še drugim manjšim modelom celotnega otoka s projektiranim jezom tik nad razcepom obeh rokavov Drave nad otokom, kjer naj bi se zgradila velika elektrarna. Na levi steni je bil tabelarično urejen statistični material o naraščajočem prometu mariborske Mestne hranilnice, dalje pa tudi vse statistično gradivo o naraščanju mariborskega mesta in prebivalstva. Ti zadnji podatki so izredno zanimivi in jih prav vsak skrbno pregleda. Iz njih je razvidno, da je mariborska mestna občina v letih od 1918 do 1930. v okviru svoje stanovanjske gradbene akcije zgradila 179 stanovanjskih hiš, ki imajo 153 enosobnih, 223 dvosobnih, 8 trisobnih in 39 večsobnih stanovanj in so veljale občino 29,615.396.84 Din. Najmočnejša gradbena delavnost je bila v letu 1928. V posameznih letih je bilo zgrajenih: v letu 1924. = 8 stanovanj, v letih 1925-26. = 40, leta 1927. = 62, leta 1928. = 324 in leta 1929. = 64 stanovanj.

Tabela o mestnih proračunih kaže leta 1914. komaj četrtmilijonski proračun, ki pa polagoma narašča, rapidnejše šele l. 1918., in doseže v letu 1931. že 18.5 milijonov Din. Izredno zanimivi pa so tudi podatki o naraščanju števila prebivalcev in hiš v Mariboru od leta 1450. do zadnjega ljudskega štetja leta 1931. Posamezna ljudska štetja kažejo naslednje zanimive številke: leta 1450. je imel Maribor 1030 prebivalcev in 185 hiš, leta 1528. šele 1050 prebivalcev in 210 hiš, l. 1822. komaj 2198 prebivalcev in 245 hiš, leta 1847. že 3424 prebivalcev in 246 hiš, leta 1869. je dosegel 12.815 prebivalcev in 661 hiš, leta 1880. je naraslo število prebivalcev na 17.028 in število hiš na 812, leta 1890. na 19.815 prebivalcev in 807 hiš, leta 1900. na 24.601 prebivalca in 1052 hiš, leta 1910. na 27.994 prebivalcev in 1269 hiš, leta 1921. na 30.739 prebivalcev in 1541 hiš, dočim je bilo naštetih pri zadnjem ljudskem štetju leta 1931. že 33.921 prebivalcev, ki prebivajo v 2764 poslopjih.

Na sosednji steni je bil velik načrt mesta Maribora, ki ga je izdelal arhitekt Czeike, pozornost pa so vzbujale v bližini tudi skice višinskih in nižinskih hotelov in kmečkih domov ter gostiln v domačem slogu po zamislih inž. Dolenca. Mimo že naštetih mnogoštevilnih krasnih fotografičnih posnetkov naših naravnih krasot sta imeli posebni omarici s slikami tudi zdravilišče v Rogaški Slatini in pa Čatežke toplice.

Sredi dvorane je bil na mizi ljubek model »Senjorjevega doma« in pa skrbno izdelan velikanski relief vsega Pohorja z ostalimi obronki onstran Mislinjske doline in spodnjega Kozjaka. Relief, ki je prava mojstrovina, je izdelal pred dvema letoma učitelj F. Jendrašić iz Splita. Kot soseda tega planinskega veličastja pa sta počivala v steklenih omarah dva elegantna modela naših brzoparnikov »Kralja Aleksandra I.« in »Karadjordja«, ki sta izzvala zlasti pri mladini, ki je obiskala razstavo, velikansko navdušenje in sveto občudovanje.

Mimo tega je bila v isti dvorani nameščena v južnem kotu propagandna razstava »Jadranske Straže«, o kateri smo pa že poročali v eni prejšnjih številk našega lista. Tujsko-prometna razstava je bila organizirana res mojstrsko dovršeno in je služila celotni prireditvi »Mariborskega tedna« v čast in ponos. Nedvomno pa bo rodila v tujsko-prometnem pogledu in napredku našega mesta še nadaljnje nove uspehe, ki se bodo pokazali praktično šele v bodočnosti. Z ozirom na naštete prednosti in visoko propagandno vrednost razstave bi bilo želeti, da bi ostala v celoti trajna ustanova Maribora, ki bi jo bilo treba namestiti v kakih primernih prostorih, kjer bi si jo mogli tujci ogledati ob sleherni priliki skozi vse leto in dan.

Zakaj ni utrujen gospod vrtnar, saj je vendar že okopal ves vrt? Ali ne občuti nikakršnih težav od tega napornega dela? Nikakor ne! Saj on jé odlične bonbone in ti olajšajo tako vsako delo

Ki-Ki

Kdor jé Ki-Ki počuti se bolje,
Kdor jé Ki-Ki ta je dobre volje.

Ki-Ki čudo osvežuje, se prileže, prija.

Proizvod: Union, Zagreb

Spomini na septemberske dogodke v Ptuju

Preteklo je 25 let, odkar se je vršila glavna skupščina CMD v Ptuju. Mogoče se je marsikomu zdelo, da so ti dnevi naše preteklosti že izbrisani iz spomina, toda napad na mirne Slovence 13. septembra 1908. je danes vsebolj prišel v ospredje kakor so si mnogi mislili.

Povod za oživljenje teh dogodkov so dali zunanjepolitično obeležje, brošure in članki bivših nemških in nemškutarskih laži-voditeljev; med njimi se posebno odlikujejo dr. Camillo Morocutti, dr. Grassl, dr. Plachky in drugi, ki raznašajo v tujini lažnjive in zlobne vesti o slovenskih razmerah, čeprav so oni sami sodoživljali te dogodke in živeli odnosno še živijo od slovenskega oziroma jugoslovanskega kruha. Kako je bilo dejansko stanje ob priliki septemberskih dogodkov v Ptuju, in seveda s tem tudi na Štajerskem, nam pričajo resnične izpovedi, ki so se ohranile do današnjih dni in nam dajejo jasno sliko predvojnega in medvojnega življenja štajerskih Slovencev. Ne moremo sicer prinesti vseh podrobnosti, vendar že nekaj značilnih potez njihovega »udejstvovanja« potrjuje njihovo »kulturo« in »upravičenost« na slovensko homogeno ozemlje.

Ko so v prvih dneh meseca septembra leta 1908. zvedeli ptujski nemčurski mogotci, da bo 13. septembra glavna skupščina naše šolske družbe, so takoj informirali vsa sosedna nemška in nemčurska mesta in trge, da se bliža »napad na njihovo posestno stanje«. Ptujski občinski očetje pa so pod takratnim županom Ornigom sklicali občinsko sejo, na kateri so ogorčeno protestirali proti sklicanju skupščine CMD in so pozvali celotno prebivalstvo na odpor proti Slovencem. Za primeren sprejem Slovencev pa so poklicali na pomoč v glavnem mariborsko, celjsko in celovško policijo, seveda pri tem tudi ni manjkalo stražnikov iz vseh drugih manjših krajev. Ko se je na predvečer ptujskih dogodkov 12. septembra vršila pevska vaja v zgornji dvorani Narodnega doma, se je naenkrat na ulici pred njim pojavila najeta nemškutarska drhal, ki je izražala misli svojih voditeljev s palicami, kamenjem in levjim vpitjem. Ni trajalo dolgo, že so vdrli v Narodni dom in razbili vsa okna. Med njimi se je posebno odlikoval urednik zloglasnega lista »Štajerca« Linhart, ki je z »železom okrašeno« palico v rokah navduševal najeto bando.

Še bolj so prišle do izraza njihove metode naslednjega dne, t. j. na dan glavne skupščine 13. septembra 1908., ko je ta nemškutarska drhal z navdušenjem prejšnjega večera sprejela mirne skupščinarje CMD, ki so se pripeljali z dopoldanskim vlakom v Ptuj. Ko so videli Slovenci, da se jim že na potu od kolodvora do mesta bliža najeta sodrga, so krenili v stransko ulico mimo pošte in minoritske cerkve v Narodni dom. Med potjo jih je ves čas obdajala nemčurska tolpa, ki jih je obdelavala z gorjačami in obmetavala z gnilimi jajci in kemičnim črnilom. Policija je seveda vse to mirno gledala in pazila, da se »navdušeni množici« ne bi zgodila krivica; orožniki pa so bili zaprti na mestnem magistratu na Ornigov ukaz, da ne bi mogli izvrševati svoje službe. Med napadenimi in ranjenimi so bili sedanji senator dr. Miroslav Ploj, pokojni gostilničar Muršec, pokojni dr. Gregor Žerjav, bivši poslanec Miha Brenčič in več dam. Med napadalci je bilo mnogo Ptujčanov, ki še danes živijo v Ptuju in se še niso prilagodili današnjim razmeram ter stalno izzivajo. Tedanja skupščina družbe CMD se je vršila med neprestanim divjanjem nemškutarskega Ptuja, ki je po svojih eksponentih poskrbel za kamenje, gnila jajca in črnilo. Policija, namesto da bi posredovala in razgnala razgrajajočo maso, je aretirala v Narodnem domu prof. Zelenika in drja. Žerjava. Proti aretaciji so se zavzele nekatere narodne dame, seveda brezuspešno. Ti napadi so se ponavljali tudi v popoldanskih urah, tako da je bil še zvečer, ko so se skupščinarji vračali na kolodvor, ves Ptuj na nogah ter jih je spremljal s stalnim žvižganjem in z gorjačami do vlaka.

Sokolstvo

Sokolski praznik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah

Sijajno uspeli izlet slovenjegoriškega sokolskega okrožja. Razvitje dveh novih praporov.

V nedeljo 13. t. m. je poteklo 25 let, odkar je bilo ustanovljeno Sokolsko društvo pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. V proslavo srebrnega jubileja tega slovenjegoriškega Sokolskega društva je sklicalo tamkajšnje okrožje sokolski okrožni zlet. Prijazni trg se je že dopoldne odel v zastave in le malo je bilo hiš, raz katerih ni plapolala jugoslovanska trobojnica, kar je dokaz, da je malo takih, ki ne verujejo v zmago sokolske misli. Na telovadišču pa so dopoldne agilni bratje pridno popravljali, kar jim je nevihta, ki je bila prejšnji večer, pokvarila.

Kmalu popoldne so pričeli prihajati Sokoli in prijatelji Sokolstva iz Maribora in Ptuja. Ob 13. uri so bile na telovadišču skušnje, nato pa se je razvil iz trškega parka sprevod, kakršnega še Sv. Lenart ni videl. Nad 300 Sokolov in Sokolic je stopalo za matičnim praporom, dve godbi pa sta skrbeli za strumen korak. Sokolski sprevod je zaključilo 25 Sokolov jezdecev župnega jezdnega odseka s fanfarami. Veličasten je bil pogled na sprevod, ki se je vil po trgu. Domačini so obsipavali Sokole s cvetjem in jih burno pozdravljali. Med vzklikanjem se je premikal sprevod in se strnil na telovadišču, kjer je bilo zbranega ogromno število občinstva.

Brat starosta dr. Gorišek je orisal v kratkih besedah zbranim sokolskim vrstam delo in trud prvih sejalcev sok. ideje v Slov. goricah, njih trpljenje in preganjanje. Najsvečanejši trenutek pa je

S. H.

Dvigalo

(Konec)

V roki je držal — odvetnikovo ljubavno pismo! Ves zelen od jeze je robato vprašal:

»Ste vi pisali to pismo?«

Ne taji! Ta misel je šinila Milanu v glavo. Ne bi imelo smisla, ker se je podpisal s polnim imenom. Ves v zadregi je samo gledal besnega polkovnika, ki je — jezno ponovil vprašanje:

»Ste vi pisali to pismo?«

»Sem!«

»A kako ste prišli do tega?«

Če bi izjavil, da ga je na to napeljala gospa Zdenka, bi bilo to nekavalirsko, je premišljeval in zbral Milan vse misli ter odgovoril:

»Ne dam nobenega pojasnila!«

»Ah — še lepše — toda — dovolite, da sedem in vam povem svoje misli. Poročen sem že 23 let.

Dvajset — plus sedemnajst je štirideset, je na tihem računal Milan. Zdenka je stara štirideset let.

»To ni mogoče!« nasprotuje s slasjo.

»To je vrhunec brezobzirnosti!« zakriči polkovnik. »Bom vendar vedel, koliko je stara moja žena! V ostalem pa vas to prav malo briga! Povejte mi samo to, kako morete nedolžno dete uporabljati za svojega ljubavnega poštarja?«

»Nedolžno dete!?«

»Kaj, mogoče moja štiriletna Vera ni...«

»Tega vsega ne razumem, gospod polkovnik!«

»Potem vam moram razjasniti. Ko sem se vrnil z ženo iz mesta, mi je povedala hčerkica, da se je igrala z gospodom iz spodnjega nadstropja — dvigalo...«

»Tisoč strel!« Milan je skočil s stola.

Polkovnik je kletvico vzel za novi protest ter nadaljeval:

»Prosim, ne razburjajte se! Torej bil sem s svojo ženo v mestu...«

Milan, ki je bil dobro poučen, s kom je bil polkovnik v mestu, prekine svojega nasprotnika z mirnim glasom:

»Oprostite, gospod polkovnik, če želite, da nadaljujeva ta zanimivi razgovor, niste bili z ženo v mestu, marveč z neko drugo damo, medtem, ko je bila vaša žena ves popoldne doma. Tako, sedaj vidite, da sem dobro poučen o stvari.«

»Vi ste idiot!«

»Gospod!«

»Recite kar vam je drago, a kljub temu ostanete idiot!«

»Vprašajte vašo ženo. Ona vam bo dala najboljša pojasnila.«

»Moja žena se smeji ter vas smatra za bedaka! Poslušajte me, dragi mladenič, zastonj se razburjamo. Sedaj sem se spomnil!«

»Zelo sem radoveden!«

»Povejte mi, o kateri mislite, da je moja žena?«

»Katera? Gospa Zdenka Petrovičeva, vendar!«

»To je že res, toda kakšna je?«

Sedaj je Milan uvidel, da je napravil kolosalno bedarijo.

»Ali ni vaša žena dama, ki sedi vsak večer na terasi z vami in z vašo hčerko?«

Mrko častnikovo lice se je razjasnilo in bušnil je v glasen krohot.

»To je zares kolosalno! Dama, s katero sedim vsak večer na terasi, je moja svakinja.«

»Svakinja?«

»Odkar ji je [illegible], stanuje stalno pri nas. Ker je moja žena bolehna, malo hodi na izprehode.«

»Dražestna dama je vdova?«

Polkovnik se mu je zopet nasmejal.

»Sedaj vem vse. Vi ste mislili, da je Nevenka moja žena. Pisma napisana na naslov moje žene, pa so bila namenjena moji svakinji.«

»Trdno sem bil uverjen, da je gospa Zde-Nevenka iskozi okno dopisovala z menoj.«

»Prav za prav je bila to le moja hči, ki se je igrala »dvigalo«. Vendar še ni mičesar zamujenega, gospod doktor, le korajžo! Kaj naj sporočim svakinji?«

Milanu je vzelo besedo.

»Pravkar sem se spomnil, da mi je Nevenka včeraj rekla, da ste ji zelo povšeči.«

Milan je skočil.

»Takoj pojdem li gospej, da ji povem...«

Smehljaje ga je prekinil polkovnik.

Milan je oblekel suknjič in trenutek nato sta že potrkala na vrata Petrovičevega stanovanja...

Karlj Skalan: 58

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške preteklosti

»Ne rabim več vaše pomoči,« je odgovorila Moraja odločno in odsekano. »Tudi čakati ne maram prav nič več. Čemu tudi? Uvidela sem, da postopate vi samo po hladnih črkah zakonov in predpisov, z birokracijo pa se velika vprašanja nikoli ne morejo reševati. Vi moški mislite, da ste pametnejši od nas žensk, ker se ravnate samo po zakonu. Toda že neštetokrat je bilo dokazano, da so čuvstvovanja in slutnje mnogo dragocenejši material, kakor vsi paragrafi. Zdravstvujte!«

Nubis se je Moraji samo hladno priklonil. Spoznal je, da je zaigral njeno naklonjenost, da pa je ohranil čiste roke.

XXXIV.

Morajin obisk je Nubisa razburil. Zavedal se je, da si je s svojim nastopom nakopal na glavo njeno nenaklonjenost in morda celo sovraštvo, zato je dolgo premišljeval, kaj naj stori. Naposled se je pa le odločil. Napotil se je takoj k Tutalisu. Našel ga je v njegovem kabinetu pri delu.

»Kaj vas je napotilo v tem nepričakovanem času k meni?« je vprašal minister.

»Zadeva, ki je skrajno zaupna. Rad bi govoril z vami, gospod minister, o doktorju Doljanu.«

»Doktorju Doljanu? Kaj je napravil?«

»Nič posebnega, vsaj takega ne, kar bi se dalo uradno dokazati. Zaenkrat so vse samo govorice, vendar se mi zdi potrebno obvestiti vas o njih.«

»Kakšne govorice? Najbrže babje čenče.«

»Morda, oziroma najbrže.«

»Kaj govore?«

»Govore, da je povzročil zmedo v Oceanopolisu. Naše ženske se zanimajo zanj bolj kakor bi bilo koristno.«

»In potem?«

»Iz tega nastajajo razne nevarnosti, ki utegnejo postati tudi političnega značaja.«

»Političnega« Kako in v kakšni zvezi?«

»Mogli bi nastati spori med posameznimi odličnimi družinami našega mesta. Iz teh sporov bi se lahko izcimila nasprotstva političnega značaja.«

»Tako hudo menda ne bo,« je pripomnil Tutalis z nasmeškom.

»Morda ne, vendar se mi je dejalo, naj bi vlada v tem oziru nekaj ukrenila.«

»Kaj?«

»Vzrok, da se ženske tako zelo zanimajo za Doljana, je to, da je po svoji zunanjosti drugačen kakor smo ostali moški podmorja. Zaradi tega bi bilo potrebno njegovo zunanjost prilagoditi naši.«

»Česa se vsega ne domislite,« se je zasmejal Tutalis. »In s tem vprašanjem naj bi se ukvarjala morda celo sama vlada?«

»Prav to hočejo nekateri naši ljudje. S tako operacijo bi Doljan namah izgubil vse tiste prednosti, ki jih ima sedaj. Ženske se ne bi več tako zanimale zanj, v vrste naše mladine bi se vrnil mir in preprečeni bi bili tudi vsi eventuelni družbeni prepiri. Prepričan sem, da to ne bi moglo nikomur škodovati.«

»To je popolnoma res. Toda čemu naj bi bilo to vse tako važno? Doljana smo sprejeli v vrste meščanstva kot prvega tujca in edinega tujca od nastanka našega podmorja do danes. S tem pa še ni postal član našega ljudstva po svoji plemenski pripadnosti. Mislim celo, da je najbolje, če ostane tak, kakršen je, in se tako na zunaj že loči od nas.«

»Mislite torej, gospod minister, naj bi se v tem oziru nič ne ukrenilo?«

»Da, tako mislim.«

»In če bi bile v ozadju še važnejše stvari?«

»Važnejše? Kakšne?«

»Moral bi se dotakniti skrajno kočljive zadeve. Govoriti bi mogel samo, če mi to izrecno ukažete.«

»Potem vam ukazujem!«

»Stvar se tiče neposredno predsednika Semisa Ramisa in njegove družine.«

Morda princese Intele?«

»Ugenili ste.«

»Intela ljubi Doljana?«

»Da!«

»In on njo?«

»Tudi.«

»Veste to zagotovo?«

»Popolnoma zanesljivih dokazov nimam, toda po mestu se o tem veliko govori. Mimo tega je vsak dan v Doljanovem življenju ura, ko ne morem ugotoviti, kje je in kaj dela. Zdi se mi, da porablja ta čas za sestanke s princeso.«

»Vsekakor zanimiva ljubezenska zgodbica«, je dejal minister in se zakrohotal. »Še vedno pa ne uvidevam nobene potrebe, da bi se v to idilo vmešavala visoka vlada. Mar zares nimamo nobenih drugih važnejših poslov?«

»Čisto točno. Tudi jaz menim, da je vse to le docela zasebna zadeva princese Intele in doktorja Doljana. Drugi pa mislijo drugače.«

»Drugače, kako?«

»Gre za nasledstvo na prestolu Semisov.«

»Tako daleč že mislijo!« je vzkliknil Tutalis in se resno zamislil. Potem se je nenadoma z naglo kretnjo zravnal, pogledal Nubisu odločno v oči in dejal: »Menite, da bi mogla ta stvar postati resna?«

»Vsekakor. Če princesa Intela zares ljubi Doljana, potem bo skušala prej ali slej dobiti dovoljenje za zakonsko zvezo. Morda bo pa Doljan celo sam silil v tak zakon, ker je čisto gotovo prav dobro poučen o pravicah, ki bi mu pripadale, če bi postal Intelin mož.«

---

bil, ko je razvil prapor, ki ga je darovalo društvo svojemu naraščaju, in prapor, ki si ga je iz skromnih sredstev nabavila junaška sokolska četa Sv. Rupert, ena prva izmed čet šentlenarškega Sokola. Kumici obeh praporov sta pripeli lepe trakove, stari in častitljivi prapor pa je dobil trak v spomin na srebrni jubilej. Nato sta spregovorila še starosta šentruperške čete in starosta ptujskega Sokola, ki je pozdravil navzoče tudi v imenu župe. Med govori so bili izrečeni pozdravi prvemu starosti, kraljevskemu domu in naši vojski.

Po tej lepi slovesnosti, ki bo ostala domačinom in vsemu navzočemu članstvu v trajnem spominu, se je pričel javni nastop. Najprej je prikorakal na telovadišče skupno moški in ženski naraščaj, ki je izvajal lepo in skladno proste vaje ljubljanskega pokrajinskega zleta. Zamisel je bila dobra in je bil dosežen mnogo večji efekt, ko pa če bi nastopili posamezno. Orodna telovadba je pokazala, da razpolaga okrožje s povprečno dobrim materialom, ki pa bi se dal z majhnim trudom izboljšati. Tudi članice so dobro rešile svojo nalogo in lepo izvajale proste vaje. Prav tako tudi člani, ki jih je nastopilo 75. Igre otrok so nudile občinstvu mnogo zabave. V poslednji točki, »Lahkoatletska šola«, so nastopili člani in članice ter moški in ženski naraščaj vsega okrožja. Pokazali so, zlasti pa četaši, da so sposobni tudi za novejše stvari.

Po sijajno uspelem nastopu se je razvila na lepo okrašenem telovadišču prijetna zabava. S tem nastopom je šentlenarški Sokol pokazal, da tvori s svojimi 8 četami nepremagljivo postojanko na našem severu, od koder se bo nacionalna misel širila in poglabljala po vseh Slovenskih goricah in bo jez valu nemškega imperializma.

Sport

SK Mura : SK Panonija 8:4 (4:0). V Murski Soboti se je v nedeljo odigrala poskusna tekma med SK Muro in SK Panonijo, ki se je končala z visoko zmago SK Mure. Sodil je g. Kopič iz Maribora.

Graški SK Sturm v Mariboru. V nedeljo 27. t. m. bo v Mariboru gostovala enajstorica graškega SK Sturma ter odigrala proti ISSK Mariboru prijateljsko tekmo.

Madžarska : Jugoslavija 39:24. Med državna plavalna tekma med Madžarsko in Jugoslavijo, ki se je vršila v soboto in v nedeljo v Splitu, se je končala s hudim porazom Jugoslavije.

O nedeljskem škandalu na Rapidovem igrišču je sinoči razpravljal tukajšnji med klubski odbor. MOLNP je med drugim prepovedal vse tekme na Rapidovem igrišču za dobo dveh mesecev. Nadaljnje ukrepe, ki jih je izdal MOLNP, bomo obširno priobčili jutri.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo se bo nadaljevalo v nedeljo 27. t. m., in sicer se srečajo v Zagrebu Gradjanski : Jugoslavija, v Beogradu BSK : Slavija (0) in v Sarajevu Slavija : Vojvodina.

Najsevernejša zrakoplovna baza

Na najsevernejši točki azijskega kontinenta, na rtu Čeljuskin, bodo zgradili izhodno zrakoplovno bazo. Sovjetski zrakoplovci bodo v najkrajšem času krenili iz Leningrada na težkem avijonu s tremi motorji in pristali v Arhangelsku, kjer bodo avion demontirali in ga natovorili na ledolomilec »Sibirjakov«. Natovorili pa bodo tudi ves potreben material za bazo, ki jo je mogoče sestaviti in razstaviti. Vodja omenjene ekspedicije je znani pilot Karp, ki je pred dnevi izjavil časnikarjem, da bo najsevernejša zrakoplovna baza razpolagala s tremi zrakoplovi. Preko leta bodo sistematično proučevali gibanje leda in stanje višjih plasti atmosfere na daljnem severu. Poleg tega bo naloga postaje, da bo preiskala pot za vse ladje, ki plovejo okrog rta in bo v to svrho upotrebljevala specialne rakete za signalizacijo. Prvi polet v polarni noči bo vsekakor zgodovinski dogodek današnje avijacije.

Skrivnostna ljubavna tragedija

V Moravski Ostravi se je odigrala v četrtek zjutraj pretresljiva ljubavna tragedija. V bolnici je umrl 19-letni slušatelj trgovske akademije Karel Dohnal, ki je podlegel zastrupljenju z arzenom. Študent ni hotel povedati, zakaj se je zastrupil. Preiskava je pa dognala, da je zahajal Dohnal k 34letni omoženi Štefaniji Selesovi. Policija je odšla tudi na njeno stanovanje, kjer je zagledala grozen prizor. Selesova je ležala na otomani v spalnici, desno roko je imela prerezano v zapestju in iz globoke rane ji je še curljala kri. Nesrečnica je bila že mrtva. Poklicali so zdravnico, ki je ugotovila, da se je Selesova najprej zastrupila, potem, ko je bila že onesveščena, ji je pa najbrž študent prerezal v zapestju roko. Tragedija je tem pretresljivejša, ker je bil mož Selesove, nedavno vpokojeni uradnik vitkoviških železarn, s svojim 14-letnim sinčkom in 16-letno hčerko, že več tednov na počitnicah. Sosedje pripovedujejo, da sta živela Selesova tiho in skromno. Niti študentova mati ni vedela povedati, kaj je pognalo sina v obup. Selesova je zapustila pismo na svojo sestro, ki je iz njega razvidno, da gre za samomor. Moža so o tragediji obvestili in takoj se je vrnil v Moravsko Ostravo. Mož pravi, da je vsaka ljubavna zveza med smrtjo njegove žene in smrtjo študenta Dohnala izključena.

Če brivec znori...

V Kopenhagnu je policija te dni aretirala nekega 21-letnega brivca Vilsa, ki je nekemu moškemu pri britju odrezal uho in pobegnil z odrezanim ušesom. Vilsa je zasačila policija v njegovem stanovanju prav v trenutku, ko je spravljal odrezano uho v steklenico za kompot, v kateri je imel že več odrezanih ušes. Pri nadaljnji preiskavi je policija ugotovila, da je Vils bil dolga leta na deželi, kjer je rezal svojim strankam ušesa in jih konserviral. Psihiatri, ki so ga preiskali, pa so ugotovili, da ni bil normalen in da je že pred leti znorel.

Mali oglasi

Razno

VAŽNO OPOZORILO občinstvu v Mariboru in okolici!

Naznanjam, da izdelujem lesene hišice po najmodernejšem sistemu že za ceno od **35.000 Din naprej.** Vsak interesent si lahko ogleda hišico že v naravi pri meni, kjer so na razpolago tudi vsi načrti in proračuni. Izvršujem tudi vsakovrstne nove zidane hiše, kakor tudi vsa tovrstna popravila stavb v tesarski in zidarski stroki točno, dobro, solidno in po najnižji ceni. Zglasiti se je pri podjetju Franjo Špes in sin, Tržaška cesta - Linhartova ulica 18., blizu vojaške bolnišnice. Maribor. 2065

Prodam

HIŠE Z VRTOM

za 16.000, 20.000, 30.000, 40.000 Din, pri Mariboru, prodaja Posredovalnica Maribor. Frančiškanska ulica 21. 3054

ADVOKATSKO PISARNO

v sedežu večjega okrajnega sodišča, dobro uvedeno, z zelo ugodnimi pogoji prospevanja, radi bolezni prodam. Več pri oglasnem oddelku »Mariborskega Večernika«.

NOVO HIŠO

z vrtom prodam. Pobrežje. Stanko-Vrazova ulica 13. 3051

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

oddam. Barvarska ul. 3. 3053

Stanovanje

STANOVANJE

s sobo in veliko kuhinjo ter s pritiklinami oddam s 1. oktobrom samo mirnim najemnikom. Vprašati pri gospodični Rozi Pušnik, Grajska ulica 2. 3050

Zgubljeno

ZGUBLJENO.

Zgubila sem dne 15. t. m. od Kopališke ulice do glavnega kolodvora rdečo ročno torbico, v kateri je bil denar, slike in dokumenti. Poštenega najditelja naprošam, da isto odda pri upravi »Večernika«. Ker so zame slike in dokumenti zelo važni, prepuščam najditelju v torbici se nahajajoči denar kot nagrado. 6005

Oglašujte!

Lepa knjiga — najlepše darilo!

Priporoča se knjigarna

TISKOVNE ZADRUGE, MARIBOR

Aleksandrova cesta 13

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru